

2865

LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC

RECOBRAMENT (MINORITARI) DE BARTOMEU ROSSELLÓ-PÒRCEL PER AINA MOLL

Fa pocs mesos que les despulles d'En Bartomeu Rosselló-Pòrcel van esser traslladades, quasi per sorpresa, de la tomba familiar dels Espriu a Arenys de Mar (on Salvador Espriu havia donat acollida a les restes del seu gran amic) al cementeri de Ciutat. Els escassos assistents a la cerimònia de la inhumació en guarden un trist record, no sols a causa del vent gelat que glaçava els ossos, sinó sobretot de la fredor de l'acte mateix, sense unes paraules d'acolliment al poeta simbòlicament recobrat i de reafir-mació d'una idealitat que ell va servir i que animen els qui en aquell moment li rendien homenatge.

Confés que no som gens partidària d'aquests trasllats de despulles fúnebres. Però si es produïxen, la seva justificació no es trava en l'acte en si, sinó en el recobrament autèntic de la personalitat "retornada" per part del seu poble: el trist trapec d'unes pobres despulles mortals queda justificat i sublimat quan l'acompanya l'escalf col·lectiu d'un poble que coneix i estima la persona desapareguda, la reclama com a seva i es compromet a continuar en certa manera la seva trajectòria vital, salvant-la de l'oblit o del fracàs.

Com que en el retorn d'En Rosselló-Pòrcel no hi hagué res d'això, Mallorca estava en deute amb ell. L'Obra Cultural Balear ha volgut pagar tal deute, i ha organitzat un magnífic "Homenatge a Rosselló-Pòrcel" que hauria pogut marcar l'autèntic retorn del poeta a la seva terra, si hagués trobat entre el públic l'ample resso que mereixia.

Tres conferències magistrals, de Josep Palau i Fabre, Damià Pons i Josep Maria Llompart, feren revivir per a nosaltres el poeta i la seva obra. Molt diferent entre si, les tres conferències es complementaren magníficament. En Damià Pons parlà de "La formació d'un poeta", i analitzà i classificà els seus articles. En Palau i En Llompart es referiren sobretot a la seva obra poètica: En Palau establí un paral·lelisme entre Rosselló-Pòrcel i Picasso, senyala múltiples coincidències amb Rimbaud, i analitzà agudament el títol i motivacions de la "Imitació del Foc". En Llom-

part mostrà la seva vinculació a la tradició literària i vital de Mallorca, des dels seus primers poemes que arranquen de l'Escola Mallorquina, fins al superecclesisme, tan "real" i tan mallorquí, de l'"Auca". Coincidiren en indicar mestratges i amistats, trets de caràcter i circumstàncies que ajuden a comprendre aquest gran poeta innovador, mort als vint-i-quatre anys quan acabava d'iniciar realment una obra que marcava una multitud de nous camins, i que va esser "handera" per a Palau i Fabre i els seus companys, "mitè" per a Maria Aurèlia Capmany i els seus, i ocupa per a sempre un lloc d'honor dins la nostra literatura.

L'homenatge es va cloure amb una taula rodona, dirigida per Jaume Vidal Alcover (que va fer agudes observacions sobre la poesia de Rosselló-Pòrcel), on intervingueren En Joan Oliver i Fuster, que presentà els interrogants d'un estudiant d'avui davant la persona i l'obra del poeta; En Josep Font i Trias, company d'infància i de primera joventut que aportà records personals i precisions biogràfiques importants, i Na Maria Aurèlia Capmany que ens va fer viure amb intensitat el clima de feina i d'entusiasme que regnava a la Universitat Autònoma de Barcelona que ella tot just va esser a temps a conèixer, seguit del desastre de la guerra i les depuracions, i la triste "universitat" que en va sortir; ens va convèncer que les circumstàncies foren inevitable la mitificació d'En Rosselló-Pòrcel entre els joves estudiants d'aquell moment, fins al punt que els companys d'ell — que n'havien fet bandera — no l'acabaven de reconèixer (jo recordava la mitificació que els estudiants dels primers anys cinquanta fèrem d'En Palau i Fabre — "l'Alquimista" que ara ha vingut a parlar-nos d'En Rosselló —, la sorpresa que vaig tenir en conèixer-lo després a París i el procés psicològic que em va "fer encaixar els dos Palaus", i convertí el mític en amiatat). La guerra i la mort de-terminaren el "mitè Rosselló-Pòrcel", que mal no podem desfer del tot; però els seus "versos autèntics", com digué En Salvador Espriu, parlaran amb força, i d'una manera personal, a tots els qui s'hi acostin.

Vull agrair des d'aquí a l'Obra Cultural Balear l'esforç que suposa l'organització d'aquest "Homenatge a Rosselló-Pòrcel", i estic segura que el meu agraïment és compartit pels altres assistents: els comentaris que se sentien a la sortida dels actes, ho demostraven clarament. Però també em vull lamentar que l'acollida a aquest "Homenatge" no hagi tingut l'amplitud de resso que indubtablement es mereixia. Feia llàstima observar tantes cadires buides, en uns actes de tanta importància. Semblava mentida que les autoritats oficials que tingueren tant d'interès a dur les despulles d'En Rosselló, no s'interessassin gens per la seva autèntica pervivència entre nosaltres. Semblava impossible que els nostres estudiants de Filosofia i Lletres no haguessin acudit en massa a uns actes culturals d'una categoria que poques vegades assolim a Mallorca. Era incomprensible que els mitjans de comunicació no haguessin enviat crítiques per a informar convenientment els seus lectors (la importància del cicle no els passà per alt, ja que es preocuparen d'entrevistar En Palau i Fabre... però no acudiren a sentir-lo, ni a sentir els altres conferenciantes). La llista dels professors de literatura que figuraven entre els assistents mostraria una quantitat d'absències molt considerable...

Es hora que es despertí a Mallorca un interès autèntic per la cultura. Totes les manifestacions en demanda d'una bona Universitat Balear perden valor, si els nostres universitaris no són capaços de reconèixer uns actes culturals d'altura. No necessitem una "fàbrica de títols", sinó una massa de professors i d'alumnes vitalment interessats en l'adquisició de coneixements i en la defensa del nostre patrimoni cultural, a fi de crear un clima universitari semblant al de la Universitat Autònoma de Barcelona que ens descriu Na Maria Aurèlia Capmany. Aquest tipus d'universitari, en podem estar segurs, no deixaria de donar suport estudiantista a iniciatives de la importància de l'"Homenatge a Rosselló-Pòrcel" tan meritoriament organitzat per l'Obra Cultural Balear.

ES NACIONALISME, ¿ES SEPARATISME?

PER MN. ANTONI MARIA ALCOVER

Estam cansats de sentir barbaritats i batonades amb motiu de la brillant, contundent i patriòtica campanya d'es diputats i senadors catalanistes dins ses Corts contra es desolador i vergonyós centralisme i farsant política de Madrid i en defensa d'es salvador, santíssim i dignificant nacionalisme. Tanmateix són massa ferests i inaguantables es doles que mos han etzibat i mos etziben es filisteus caps grinosos contra es nacionalisme, contra es catalanisme, que ni coneixen ni són

capaços d'arribar a sebre mai què és, ni ho volen sebre perquè no los convé. Però, ¿i és ver que nacionalisme i separatisme volen dir lo mateix? ¿Es ver que, proclamant es catalanistes que Catalunya és una nació, proclamen sa separació, volen sa separació d'Espanya? No i mil voltes no.

Com noltros amb sos catalanistes proclamam que CATALUNYA AMB LES BALEARS I VALENCIA SOM UNA NACIO, mai hem dit ni volgut

dir que vulguem separar-nos d'Espanya ni deixar d'esser espanyols! Si cabalment som nacionalistes per engrandir, per fer més forta i més rica i més sòlida l'Espanya! Oh filisteus capclosesos, com ho demostrau, que sou una ignorants de set soles i sobretot malintencionats i repropls! Rapassau una mica s'historia d'Espanya i veureu que, mentre dins Espanya reinà es règim d'autonomia, no sola administrativa, sino política, Espanya anà avant (...) Amb so règim d'autono-

mia administrativa i política se formaren es reines, comtats i principats d'Àstúries, Galícia, Castella, León, Navarra, Aragó, Catalunya, València, Mallorca (...) Fins an es segle XVIII, fins a sa dinastia borbònica, tots aquells antics reines i principats tenien ses seues Corts, les tenien es castellans, es asturians, es gallecs, es lleonesos, es navarresos, ets aragonesos, es catalans, es valencians, i es balears les tenien amb sos catalans. Cap d'aquelles Corts eres superiors unes a ses altres, ni unes dominaven damunt ses altres, sino que totes eres sobiranes amb el rei dins es territori propi de cada una d'elles.

¿Dugué mai tal règim cap desmembració d'Espanya, motivà mai cap separació d'Espanya?, ¿va cruxir mai l'Espanya amb aquell règim d'autonomia absoluta? Mai, mai, mai. ¿Es estada mai l'Espanya tan unida, tan una de cor i d'ànima com llavò? ¿Hi havia cap espra ni rastre de separatisme? No, i mil voltes no. ¿Ho veis, idò, filisteus centralistes, com és una solemne mentida tot això que vos matgencau de què lo que demanam es catalanistes, s'autonomia administrativa i política, això que demanam de tenir unes Corts pròpies, duria sa desmembració d'Espanya, mos duria an es separatisme? S'his-

tòria mos diu tot lo contrari de lo que voltros preteniu; s'historia vos fa mentiders. Si, es sistema d'autonomia política, això de que cada antic reino d'Espanya tenguéss unes Corts, lluny de desfer l'Espanya, lluny de desmembrar-la, la faria més compacta, més forta, més rica, més pròspera, més polent. Es s'historia que ho diu. S'historia diu que quan es reis de sa casa d'Àustria En Felip III i En Felip IV accentuaren es sistema centralista escapçant i aixellant a poc a poc es sistema d'autonomia política, Espanya començà a anar cap avall; vàrem perdre Portugal, poc hi faltà per perdre Andalusia i Catalunya, perdérem definitivament el Rosselló, Vallespir, Conflent, Capcir i mitja Cerdanya. Aumentant de cada dia es sistema centralista i unitarista actual, perdérem Flandes, la Lombardia, es reino de Nàpols, Sicília, Sardenya. Consumant-se es sistema centralista a ses Corts de Cadis, perdérem totes ses colònies d'es continent americà, una extensió com vint-i-quatre o vint-i-cinc vegades Espanya, i finalment perdérem ses Filipines, Cuba i Puerto Rico. De manera que es sistema d'autonomia política que demanam es catalanistes féu d'Espanya sa primera nació del món; i es sistema centralista i unitarisme,

que defensan es filisteus, es partidaris d'es centralisme i unitarisme, ha feta anar l'Espanya tan cap avall que l'ha reduïda a casi no res, a potència de tercer o quart orde. Senyorets centralistes, són ses obres i no ses paraules que desempanyen es mestre. Ses obres d'es sistema d'autonomia política són vida, prosperitat, benestar, grandesa; ses obres d'es sistema centralista són decadència, mancab, minves, postració, oprobí, misèria, desgavell, dissolució, fam. ¿Com vos agrada es frit?

(Publicat a "La Aurora", Ciutat de Mallorca, 1-VII-1916).

A tal Señor. tal Honor
Ponga en su casa
UN PIANO O UN ORGANO
 ¡Con todos los honores!

!Hágales sitio en su casa!
 Pianos verticales y de cola:
 Schimmel, Gaveau, Pleyel, Kawai
 Zender, Zimmermann, Yamaha.
 Organos:
 Hammond, Yamaha, Lowrey, Elka.
 Consulte precios, modelos y calidades

Gran exposición en pianos y órganos
 profesionales y de hogar.

Instrumentos musicales

Padre Andrés Fernández, 10 - Telf. 55 17 18 - Apdo. 72
 Manacor • Mallorca